

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
30 серпня 2024 року,
протокол № 2.

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

Олег ОМЕЛЬЧУК

30 серпня 2024 року

м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Менеджмент сталого розвитку»

для підготовки на першому (освітньому) рівні

здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра

за спеціальністю 073 Менеджмент

галузі знань 07 Управління та адміністрування

м. Хмельницький

2024

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри менеджменту, економіки,
статистики та цифрових технологій,
кандидатка економічних наук, доцентка
27 серпня 2024 року

Дар'я АРЗЯНЦЕВА

_____

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри менеджменту, економіки, статистики та цифрових технологій
27 серпня 2024 року, протокол № 1 .

Завідувачка кафедри, кандидатка економічних
наук, доцентка, доцентка кафедри
27 серпня 2024 року

Наталія ЗАХАРКЕВИЧ

_____

Деканеса факультету управління та
економіки, кандидатка економічних наук,
доцентка
27 серпня 2024 року

Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

_____

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
29 серпня 2024 року, протокол № 1.

Перша проректорка, голова методичної ради
університету, кандидатка наук з державного
управління, доцентка
29 серпня 2024 року

Ірина КОВТУН

_____

Обліковий обсяг 0,57 ум.др.арк.

ЗМІСТ

		Стор.
1.	Опис навчальної дисципліни	– 3
2.	Заплановані результати навчання	– 4
3.	Програма навчальної дисципліни	– 4
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни	– 6
	4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 6
	4.2. Аудиторні заняття	– 6
	4.3. Завдання для самостійної роботи студентів	– 7
5.	Методи навчання та контролю	– 7
6.	Схема нарахування балів	– 8
7.	Рекомендована література	– 8
	7.1. Основна література	– 8
	7.2. Допоміжна література	– 9
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 10

1. Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	– 07 Управління та адміністрування
2.	Код і назва спеціальності	– 073 Менеджмент
3.	Назва спеціалізації	– спеціалізація не передбачена
4.	Назва дисципліни	– Менеджмент сталого розвитку
5.	Тип дисципліни	– вибіркова
6.	Код дисципліни	– ППВ.8.32
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
9.	Курс / рік навчання	– четвертий
10.	Семестр	– восьмий
11.	Обсяг вивчення дисципліни:	
	1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 3/90
	2) денна форма навчання:	
	аудиторні заняття (годин)	– 28
	% від загального обсягу лекційні заняття (годин)	– 31
	% від обсягу аудиторних годин	– 14
	семінарські заняття (годин)	– 50
	% від обсягу аудиторних годин	– 14
	самостійна робота (годин)	– 50
	% від загального обсягу	– 62
	тижневих годин:	
	аудиторних занять	– 69
	самостійної роботи	– 2
	3) заочна форма навчання:	
	аудиторні заняття (годин)	– 4
	% від загального обсягу лекційні заняття (годин)	– 10
	% від обсягу аудиторних годин	– 11
	семінарські заняття (годин)	– 6
	% від обсягу аудиторних годин	– 60
	самостійна робота (годин)	– 4
	% від обсягу аудиторних годин	– 40

самостійна робота (годин)	– 80
% від загального обсягу	– 89
тижневих годин:	
аудиторних занять	– 1,11
самостійної роботи	– 4,44
12. Форма семестрового контролю	– залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– ППО 14 Операційний менеджмент, ППО 16 Економічний аналіз, ППО 18 Соціальна відповідальність та етика бізнесу, ППО 20 Економіка і фінанси підприємства, ППО 23 Управління інноваціям, ППО 26 Економічне обґрунтування управлінських рішень
2) супутні дисципліни	–
3) наступні дисципліни	– Бакалаврська робота
14. Мова вивчення дисципліни	– українська.

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності бізнес-структур, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. СК 6. Здатність діяти соціально-відповідально і свідомо.
Результати навчання	ПР 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень. ПР 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації. ПР 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. ПР 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Концепція та основні поняття сталого розвитку

Основна ідея, мета та особливості сталого розвитку. Історія формування концепції сталого розвитку. Цілі сталого розвитку. Сутність категорії «сталий розвиток» та її взаємозв'язок із основними принципами загальноприйнятої концепції. Стратегія сталого розвитку. Економічна складова моделі сталого розвитку. Екологічна складова моделі сталого розвитку. Соціальна складова моделі сталого розвитку. Фактори ризику при переході до сталого розвитку. Шляхи розв'язання проблем переходу до сталого розвитку. Поняття сталого виробництва та споживання.

Тема 2. Принципи та компоненти сталого розвитку

Концепція та основні принципи сталого розвитку. Основні компоненти сталого розвитку. Економічна стабільність. Соціальний добробут. Екологічна цілісність. Завдання та індикатори цілей сталого розвитку. Індекс людського розвитку. Екологічний слід.

Індекс сталого розвитку країн. Ефект «декаплінга». Система індикаторів ОЕСР. Система індикаторів Комісії ООН з питань сталого розвитку. Система показників для покращення управління природокористуванням, система еколого-економічного обліку. Індикатори реального прогресу. Рейтинг країн за індексом сталого розвитку та прогрес країн за індексом екологічного виміру сталого розвитку. Оцінка впливу на навколишнє середовище (ОВНС) та стратегічна оцінка впливу (COB).

Тема 3. Проблеми сталого розвитку для бізнесу

Критерії сталого бізнесу. Потрійна нижня лінія (TBL) як стала ділова практика розвитку бізнесу. Стійкість ресурсів суспільства. Сталий бізнес. Переваги від досягнення сталості розвитку бізнесу. Впровадження бізнес-організацією корпоративної практики сталого розвитку. Картування цілей сталого розвитку відповідно до ланцюга формування вартості бізнес-організації. Екологічне очищення (Greenwashing).

Тема 4. Компас цілей сталого розвитку

Підходи до інтеграції цілей сталого розвитку до стратегій бізнес-організації. Характеристика кроків для допомоги бізнес-організаціям максимізувати внесок у досягнення цілей сталого розвитку. Усвідомлення цілей сталого розвитку. Визначення пріоритетів на основі оцінки позитивних та негативних, актуальних та майбутніх впливів бізнес-організації на цілі сталого розвитку протягом всього ланцюга формування вартості. Встановлення цілей для досягнення успіху бізнес-організації. Інтегрування принципів сталості до основних цілей бізнесу та управління. Звітування та поширення інформації про досягнення цілей сталого розвитку.

Тема 5. Циркулярна економіка як основа забезпечення сталого розвитку

Вступ до циркулярної економіки. План дій ЄС (EU Action Plan) щодо циркулярної економіки. Циркулярна економіка ЄС для сталого розвитку та конкурентоспроможності. Циркулярні бізнес-моделі (ЦБМ) в ЄС. Вартість (цінність) бізнесу в циркулярній економіці: як підприємства можуть створювати економічну та соціальну цінність шляхом повторного використання та переробки продукції. Формування екологічно свідомої поведінки споживачів. Роль екологічного маркування та сертифікації продукції. Модернізація економіки через можливості чистої і кругової економіки: пріоритети нових бізнес-моделей. Індустрія 4.0 та циркулярність: цифрові платформи, штучний інтелект, блокчейн, 3D-друк.

Тема 6. «Зелена» (низьковуглецева/вуглецевонейтральна) економіка

Декарбонізація. Декарбонізація економіки як один з найважливіших пріоритетів на шляху до сталого розвитку. Механізми зменшення викидів CO₂. Програма «Zero Carbon Building Accelerator» (ZCBA) від «World Resources Institute». Вуглецевий податок ЄС. Ключові заходи, що сприяють декарбонізації. Декарбонізація енергосистеми. Інтеграція відновлюваних джерел енергії, енергоефективності та інших сталих рішень для домашніх господарств та бізнес-сектору. Ключові проблеми, що ускладнюють процес декарбонізації економіки України.

Проблеми декарбонізації економіки на глобальному рівні. Глобальні зусилля з озеленення економіки і політика Європейського союзу. Програма «Green Deals» з метою сприяння співпраці між урядом, бізнесом та громадськістю для прискорення переходу до сталого розвитку та зменшення викидів парникових газів.

Тема 7. Міжнародне партнерство та ESG для українських бізнес-організацій

ESG (англ. Environmental, Social, and Corporate Governance), як нова стратегія управління. ESG дані про екологічні, соціальні та управлінські фактори бізнес-організації. ESG-стратегія бізнес-організацій. Екологічні, соціальні та управлінські ризики. Корпоративна соціальна відповідальність у забезпеченні етичної позиції бізнес-організації. ESG, як регламентована, кількісна основа для оцінки загального впливу та стійкості бізнес-організації. Директива ЄС про корпоративну звітність зі сталого розвитку (CSRD). Стратегія запровадження підприємствами звітності зі сталого розвитку.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем.	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем.	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Концепція та основні поняття сталого розвитку	13	2	2	—	—	9	13	1	—	—	—	12
2.	Принципи та компоненти сталого розвитку	13	2	2	—	—	9	13	1	—	—	—	12
3.	Проблеми сталого розвитку для бізнесу	13	2	2	—	—	9	13	2	2	—	—	9
4.	Компас цілей сталого розвитку	13	2	2	—	—	9	13	1	2	—	—	10
5.	Циркулярна економіка як основа забезпечення сталого розвитку	13	2	2	—	—	9	13	—	—	—	—	13
6.	«Зелена» (низьковуглецева/вуглецевонейтральна) економіка	13	2	2	—	—	9	13	—	—	—	—	13
7.	Міжнародне партнерство та ESG для українських бізнес-організацій	12	2	2	—	—	8	12	1	—	—	—	11
	Всього годин:	90	14	14	—	—	62	90	6	4	—	—	80

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної форми навчання включає завдання до кожної теми.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. Студенти денної форми навчання виконують індивідуальні завдання у формі наукової роботи.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
- 3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку. Структура залікового білету включає 30 тестових завдань.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування студентам балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рис.

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. «Зелений і безпечний Європейський Союз» : монографія / [А. О. Бояр (кер. авт.кол.), І. В. Кицюк, Н. І. Романюк та ін.] ; за ред. А. О. Бояра, В. Й. Лажніка. Луцьк : Вежа друк, 2023. 592 с.
2. Green and blue economy on the threshold of digital change: textbook; Edited by I. Tatomyr, L. Kvasnii. Praha: OKTAN PRINT, 2021, 324 p.
3. Гацька Л. П., Харченко Т. Б., Сагайдак Ю. А., Мурована Т. О. Основи «зеленої» економіки : навчальний посібник. К.: Освіта України, 2019. 271 с.
4. Гусева О. Ю., Воскобоева О. Ю., Хлевицька Т. Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.
5. Зелене підприємництво. Практикум : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: М. М. Шовкалюк, О. М. Шевченко, В. І. Василенко. Електрон. текст. дані (1 файл: 1,18 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2025. 69 с.
6. Мельник, Л.Г. «Зелена» економіка (досвід ЄС і практика України у світлі III і IV промислових революцій): підручник. Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 463 с.
7. Основні засади впровадження моделі «зеленої» економіки в Україні : навч. посібник / Т. П. Галушкіна, Л. А. Мусіна, В. Г. Потапенко та ін.; за наук. ред. Т. П. Галушкіної. Київ : Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. 154 с.
8. Політика ЄС щодо зеленої економіки та інновацій: Підручник. Орловська Ю.В. , Чала

В.С. , Глущенко А.В./ під заг. ред. Орловської Ю.В. Д.: ПДАБА. 2023. 193 с.

9. Стратегії сталого розвитку : навч. посіб. / В. В. Добровольський, Є. М. Безсонов, Г. В. Непеїна, Д. О. Крисінська, Н. А. Сербулова. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 160 с.

10. Стратегії сталого розвитку : навч. посіб. / В. В. Добровольський, Є. М. Безсонов, Г. В. Непеїна, Д. О. Крисінська, Н. А. Сербулова. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 160 с.

11. Стратегія сталого розвитку: Європейські горизонти: Підручник / І. Якименко, Л. Петрашко, Т. Диман, О. Салавор, Є. Шаповалов, М. Галабурда, О. Ничик, О. Мартинюк. К.: НУХТ, 2022. 337 стор. URL: <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/7990>

7.2. Допоміжні джерела

1. Аналіз сталого розвитку - глобальний і регіональний контексти: Міжнар. рада з науки (ISC) та ін.; наук. кер. проекту М. З. Згуровський. Глобальний аналіз якості і безпеки життя (2019. Ч. 1). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 216 с.

2. Аналіз сталого розвитку - глобальний і регіональний контексти: Міжнар. рада з науки (ISC) та ін.; наук. кер. проекту М. З. Згуровський. Україна в індикаторах сталого розвитку (2019. Ч. 2). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 112 с. URL: <http://wdc.org.ua/sites/default/files/SD2019-P2-FULL-UA.pdf>

3. Арзянцева Д. А., Захаркевич Н. П., Токар І.І. Формування бізнес-моделей для сталого розвитку стартапів. *Успіхи і досягнення у науці*. № 6(6) (2024) С. 738-752. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/14293/14363>

4. Арзянцева Д.А., Захаркевич Н.П., Іжевський П.Г., Крушинська А.В. Використання штучного інтелекту в процесі ухвалення управлінських рішень на підприємстві. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 6(34). С.713-725 <http://repository.vsau.org/getfile.php/36712.pdf>

5. Збірка кейсів «Європейські практики екологічної відповідальності та свідомого споживання» / М-во освіти і науки України, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; О.А. Зінченко, Приварникова І.Ю., В.С. Яковенко, Редько В.С., Пашенко О.В., Дніпро : 2023. 172 с. URL: https://www.dnu.dp.ua/docs/Jean%20Monnet/Zbirka%20keisiv_DOC.pdf

6. Кращі європейські практики управління відходами (посібник) / А. Войціховська, О. Кравченко, О. Мелень-Забрамна, М. Панькевич, [за заг. ред. О. Кравченко] . Видавництво «Компанія «Манускрипт»» Львів, 2019. 64 с.

7. Про Стратегію сталого розвитку України до 2030 року. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JH6YF00A>

8. Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017р. № 820-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/820-2017>.

9. Стежко Н. Декарбонізаційні стратегії та перехід до стійкого ведення сільського господарства в ЄС // International scientific-practical conference “Current issues of economics, finance, accounting, management and law: theory and practice”: conference proceedings (Aarhus, Denmark, October 25, 2024). Aarhus, Denmark: Scholarly Publisher ICSSH, 2024. – С. 4-7.

10. Столярчук Я. М., Ільницький Д. О., Рудьковский С. М. Зелене інвестування як механізм глобального сталого розвитку. Вісник Хмельницького національного університету: Економічні науки. 2023. №2. С. 241-246. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2023/05/2023-316-39.pdf> <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-316-2-39>

11. Цілі сталого розвитку. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku>

12. Циркулярна економіка: навчальний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальностями 101 «Екологія» та 183 «Технології

захисту навколишнього середовища» / Є.С. Цюман, В.І. Зюзюн; Національний транспортний університет. Київ: НТУ, 2023. 133 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/371441064_CIRKULARNA_EKONOMIKA_NAVCALNIJ_POSIBNIK_Circular_Economy

13. Шевчук І.В., Арзянцева Д.А., Захаркевич Н.П., Крушинська А.В., Самарічева Т.А. Розвиток кліматично нейтрального бізнесу: європейський досвід. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 1 (52). URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/1186>

14. A European Green Deal: Striving to be the first climate-neutral continent. URL: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

15. Directive 2008/98/EC Directive 2008/98/EC on Waste (Waste Framework Directive)—Environment; European Commission: Brussels, Belgium, 2008. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32008L0098>

16. European Commission. 2020a. A New Circular Economy Action Plan for a Cleaner and More Competitive Europe. Available. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2020%3A98%3AFIN>.

17. European Commission. 2020b. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions—A Farm to Fork Strategy for a Fair, Healthy and Environmentally-Friendly Food System. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52020DC0381>.

18. European Parliament and Council Directive 94/62/EC of 20 December 1994 on packaging and packaging waste. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A31994L0062>.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Бізнес: сталий розвиток. URL: https://business.diia.gov.ua/education/biznes_stalyi_rozvytok

2. Веб-портал Eurostat - European Commission. URL: <http://ec.europa.eu>

3. Державна служба статистики України: офіційний вебсайт. URL: www.ukrstat.gov.ua

4. Міністерство економіки України: офіційний вебсайт. URL: <http://www.me.gov.ua/>

5. Національний інститут стратегічних досліджень. Офіційний вебсайт: URL: <http://www.niss.gov.ua>

6. Опендатабот – дані бізнесу. URL: <https://opendatabot.ua/>

7. Платформа дистанційних курсів ООН щодо змін клімату (UN Climate

8. Прозорро: вебсайт. URL: <https://prozorro.gov.ua/>

9. Change Learning Partnership). Каталог курсів: <https://unccelearn.org/courses/>

10. Coursera. URL: <https://www.coursera.org/>

11. EdEra. <https://ed-era.com/>

12. Prometheus. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/kubernetes-basics/>

13. World Green Economy Organization/ Official web page. URL: <https://worldgreeneconomy.org/about-wgeo/>

14. YouControl - українська аналітична онлайн-система для бізнесової аналітики. URL: <https://youcontrol.com.ua/>

15. Zero Waste International Alliance. URL: <https://zwia.org/>